

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 16 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés-é hirdetési díjak küldendők. Nyílttér petit sora 60 fill</p>
--	--	--

A kaszinó.

Mikor Csongrádra érkezik az idegen, első tekintetre feltűnik szeme előtt az a kimagasló épület, amelynek legszebb részét a kaszinó helyiségei foglalják magukban.

Ez a csongrádi kaszinó külső látképe. Ha belép az idegen a tágas nagy terembe, még inkább fokozódik lelkesedése: hogy ily szép hajlékot létesített magának a csongrádi társadalom — . . . Azonban hamar észre veszi, arra a tapasztalatra fog jutni, ami itt régóta képezi panasz tárgyát, hogy t. i. a társadalom széttagolt, nem tart össze, ennél fogva nem látogatják oly számban a kaszinót sem, mint akkor tethetnék: ha egységes, összeforrott lenne a társadalom s nem választaná szét az embereket a politikai meggyőződés különbözősége vagy más ellentétes érdekek.

Vannak akik a kaszinók hatáskörét nem tartják nagyobb fontosságúnak, mint a többi társas körökét, ahol mulatnak, szórakoznak, kártyáznak, — esznek-isznak. Azonban nagy tévedés azt hinni, hogy ebben áll a kaszinó hivatása, s ha itt csak kártyáznak, ha nem mulatnak, nem szórakoznak, nem esznek-isznak minél többen: akkor már a kaszinói élet pangásnak indult és nem teljesíti feladatát.

Korántsem ez a kaszinók hivatása. Széchenyit más gondolat vezette, mikor a kaszinók alapítását sürgette. Az: hogy csináljunk végre egységes társadalmat, a nemzetségekre, családokra, pártokra széttagolt magyar nemzet számára.

Ezt pedig sem a kártya, sem a lapok, sem a sörözés által nem lehet elérni.

Nem az a baja a kaszinónak, hogy keveset kártyáznak, olvasnak, vagy söröznek a tagok — hanem az a baj — hogy a közélettől elzárkozik. A kaszinónak vezetni kell a társadalmi életben — akkor lesz kaszinói élet, korcsmai élet helyett. Akkor lesz a társadalmi élet központja — ha a fontosabb társadalmi kérdéseket előkészíti.

Pedig van rá elég fényes alkalom. Itt a Tisza-Duna csatorna kérdése, itt vannak a fontosabbnál fontosabb közéleti kérdések.

A főispán az egész nemzet tiszteletét vivta ki magának nagy horderejű cikksorozatával, s a kaszinó

tudomást vehetne róla. Vagy talán csak a munkásokra hagyjuk ezt a szerepet?

Havonként legalább egyszer egy társas vacsorát is rendezhetne a kaszinó, ezzel is szolgálatot tethetne a társadalomnak, amelyet egygyé, erőssé és munkálkodóvá tenni: ez a kaszinó feladata.

S reménylenünk lehet, hogy az lesz: mert a tagok előtt fel van vetve a kérdés, s csak is úgy sikerül megnyerni maguk részére az érdemekben megöszült elnököt, ha egy akaraton lesznek ő vele.

Hitszegők és esküszegők.

A «Tiszavidék» című lap legutóbbi számában egy cikk látott napvilágot «Esküszegő zsidó» cím alatt, melynek éle személyem ellen irányul.

A főmédvén azt mondja, hogy én a párttal, s adott eskümmel ellentétbe helyezkedtem. Hát ezen kijelentése rágalom.

Én sem a közérdekkel sem a párttal magam ellentétbe nem helyeztem, hanem avval az egy pár magán emberrel, akiről meggyőződtem, hogy épen nem a közönség érdekeit szolgálják, hanem a saját személyi érdeküknek iparkodnak érvényt szerezni. Tehát nem én, de ők változtaták meg nagy hangú ígéreteiket, esküjüket.

Én arra tettem fogadalmat, hogy a közönség érdekeit becsületesen és lelkiismeretesen fogom képviselni, de nem arra, hogy egyes emberek érdekeit a közérdek fölé helyezzem, mert éppen akkor követném el a legnagyobb bűnt, ha lelkiismeretem s jobb meggyőződéseim ellenére ilyesmikre engedném magamat felhasználtatni.

Mert én nem hallgattam el bűnös üzelmeiket.

Megmondottam annak idejében azon szerencsétlen embereknek, kik a Tiszavidéki Takarékpénztárnál mint részvényesek érdekelve vannak, hogy a történet után annak a pénzügyzetnek létjogosultsága nincs s a ki az ellenkező álláspontra helyezkedik s azt tovább is szorgalmazza, az a részvényeseknek nem csak roszakarója, de határozottan tudva, annak megkárósítását iparkodik előidézni. Ezen kijelentésem ma is fentartom bárkivel szemben, mert egy pénzügyzet csak is akkor képes prosperálni a mai nehéz pénzügyviszonyok között, ha lent a közönség feltétlen bizalmát bírja, fent pedig a hitelt minden nehézség nélkül részére megnyitják. Ha ez a két feltétel hiányzik, úgy nem egy a kezdettel küzdő zsenge intézet, de az ország legvirágzóbb pénzügyzete is alapjában megrendül s hova tovább vesztét fogja előidézni.

S kit látunk az intézet élén! Hegyi Antalt, ki vád alatt áll mint sikkasztó. A dologban csak az a furcsa, hogy méltó büntetését még eddig elkerülte, holott kegyelmes püspökével szemben saját kezű

aláírásával is elismerte, hogy úgy a mise alapítványokat, valamint a sváiczi mise pénzeket a saját czéljaira használta fel.

Már most azt kérдем az elfogulatlan emberektől, hogy ily körülmények között van-e az országban olyan pénzügyzet, vagy privát pénztőzsér, ki bizalommal merne viseltetni az intézet iránt?

Ilyen emberre s ehhez hasonlókra bizza sorsát a csongrádi közönség s vakon követi, sőt hitelt ad csábító szavainak.

Nézzük csak ki is az a másik utóérhetlen nagyság, ki az előbbinek a háta megett settenkedik? . . . Ludh Pista, kit az én sógorom Czuckermann Ignác szentesi lakos felestarsul fogadott az uradalmi mámai rét megvásárlásában s midőn a leszámolásra került a dolog, *nem kevesebb mint 5000 forinttal nem tudott elszámolni!* És midőn sógorom ezen ténye felett a legnagyobb megbotránkozásának adott kifejezést s fel akarta jelenteni a büntető bíróságnak — én mentettem meg a börtöntől.

Hogy megérdemelt sorsára nem jutott, azt kizárólag nekem köszönheti, mert sógoromat rábírtam egy rövid lejáratu váltó elfogadására. De azért én vagyok az esküszegő zsidó, *ők* pedig a becsületes emberek!

Gróf Károlyi Sándor annak idejében Réthi Ferenc ügyvéd urat bizta meg az ő tulajdonát képezte mámai földek elárúsításával. A megbízás úgy szólt, hogy áruba bocsájthatja a kérdéses földeket egyre-másra, katasztrális holdanként 200 frtért, s alig egy-két hét alatt az összes földek adás-vétele aláírás által biztosítva voltak. Ludh Pista ezt valahogy megneszelte, kapta magát s felkereste Budapesten a gróft, a kinek azt adván tudomására, hogy végtelen csodálkozik gróf ur Öméltósága könyelműségén, hogy a legértékesebb földjét ily potom áron vetette áruba: *Ő* készséggel magára vállalja, hogy a már eladott, de még jóváhagyási záradékkal el nem látott földeket 100.000 frttal drágábban fogja eladni, ha Öméltósága az eladással legkegyelmesebben őt méltóztatnék megbizni.

Azonban nem feledkezett meg ő magáról sem. Mert a többletből 10⁰/_o-ot, zsidósan: províziót alkudott ki, mit a gróf el is fogadott. S most ennek köszönheti a sok szegény csongrádi nép, hogy a zsebéből 120.000 frttal kellett többet fizetni a kérdéses földekért, mint a hogy maga a gróf azt áruba bocsájította s Réthi Ferenc ügyvéd ural már el is adatta. Ludh Pista pedig közvetítés címén 10.000 frtot vágott zsebre!

Hogy pedig Ludhrovai Pista fogyatékos emlékezetét felfrissítem, azt is tartozom a történelmi hűség szempontjából megjegyezni, hogy épen én segédkeztem nyújtottam neki a földek elárúsításában annélkül, hogy legkevesebb tudomásom lett volna az ő üzeméről. A sógoromat Czuckermann Ignácot én bírtam reá, hogy a földeket vásárolja meg, Ludhrovai Pistát pedig vegye társul egy krajczár nélkül, ki segédkezni fog neki a földek értékesítésénél. S ugyis történt, hogy sógorom

a kikötött vételárnak előirt hányadát az urasági pénztárba lefizette.

Ezen közvetitésemért — miután mindketten igen jó üzletet csináltak — jutalmazásban akartak részesíteni, de a sógoromra való tekintetből azt a leghatározottabban vissza utasítottam, s csak is a kényeszernek engedtem, mert kölcsönösen azt a kijelentést tették, ha 10 hold földet, melynek vételárát ők kötelezték helyettem az urasági pénztárba befizetni, el nem fogadom, úgy fiamra fogják azt iratni.

Már most tessék bárkinek meggyőződni arról, — — amióta én ezen ócska firmákkal s nem a közönséggel ellentétbe helyezkedtem, hogy van-e olyan tényem, mely azt involválná maga után, hogy eskümet megszegtem? Sőt ellenkezőleg, én bármikor be tudom bizonyítani, hogy az esküre hivatkozók vétettek annak legnagyobb mérvben, mert azt is bűnül akarják nekem felhozni, hogy egyéni érdeküket nem támogattam a közgyűlésen, a közérdek kárára.

Hogy ne mondjak többet, Hegyi Antal kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy a közdüllő utak eredeti állapotukban vissza helyeztessenek, csupán azért, mert ha azt foganatosítanak, a papi földből is vissza kellene adni 10 öl földet. A közgyűlés ezen határozatát, úgy tudom, éppen ő támadta meg fellebbezéssel. Már pedig mindenki tudatában van annak, hogy az 1890. évi I. és az 1894. évi XII. törvények életbe léptével, mily szigorú büntetés alá esnek még azok is, kik önhibájukon kívül az utakat elrongálják. Ha tehát Hegyi szerint a dűllő utak továbbra is jelenlegi állapotukban hagyatnának — úgy léptenyomon ki lesz téve a jövőben is a közönség a közlekedés járhatatlanságának s a büntetéseknek. Én igen is sokkal üdvösebbnek találtam a közdüllő utak rendezését, mint azt jelenlegi állapotukban meghagyni, s így arra szavaztam, hogy azok állíttassanak vissza eredeti állapotukba, mint az a telekkönyvi térképen bejegyezve van. Ez az első bűnöm s esküszegésem.

A második bűnöm pedig az lesz, hogy nem engedem Hegyi Antal s Szvoboda Ferencz szövetségi társak által az ártéri birtokosokat törbe csalni.

Hegyi Antal, velem együtt minden egyes pártértekezleten a legnagyobb elítélésben részesítette Szvoboda Ferenczet az ártéri birtokosság irányában teljesített eljárásaiért.

Minthogy való igaz, hogy Szvoboda Ferencz az ártéri birtokosokat 30.000 frtért be is perelte. Tudva ezen körülményt, én a magam részéről teljesen kizártnak tartom azt, hogy az illető ugyanazon birtokosság érdekében akarna jót cselekedni, melyet más oldalról 30.000 frtig perel olyasmért, amire már nem szolgált, a mit pedig tett, azért réá eddig elé is nagyon busásan meg lett fizetve.

Mind: mellett nagyon szép dolog ellenfeleimtől, hogy ők oly nagy súlyt helyeznek az én esküme — mert az övékre nem adnak semmit. Ludhrovai Pista úgy változtatja például hitvallását is, mint Hegyi Antal politikai meggyőződését.

Hegyi Antal ezelőtt Kossuth Ferenczről azt írta a Csongrádi Közlöny 1896. évi november 1-én, 44. számában. «A magyar alkotmány» című czik második bekezdésében. «Cseppet sem rokonszenvezünk a Kossuth Ferencz elveivel, még kevésbbé a szereplésével.» «Sőt abból sem csinálunk titkot, hogy a kereszténység szempontjából határozott szerencsétlenségnek tekintenénk, ha a Kossuth Ferencz által képviselt politikai irány hódítana Magyarországon.»

Hírek között ugyancsak ezeket írta. «A Kossuth-párt. Ez a kormánypárti ellenzék gyarapodva tért vissza az új képviselőházba azon titkos egyességnél fogva, melyet a tatárpárttal, illetve a Szolnok-Dobokai szoldateszkával, Bánffy Dezsővel a választások előtt kötött. — A választások egész sorozata bizonyítja ezen titkos

egyesség létezését, illetve a Kossuth-pártnak a kormánnyal való egyvetértését.»

És ma függetlenségi Kossuth-pártiak mind a ketten.

Ludhrovai Pista különben nem ad semmit a saját tudományára sem: amit ma felmér 11 holdnak, azt nem akarják elismerni másnap 8 holdnak. Mert ez az ur, eladott egy helybeli polgárnak egy darab földet 11 hold fejében s a vételárát fel is vette az illetőtől 11 hold után. Azonban az illető vevő a vásárolt földjén időközben tul akarván adni, ugyancsak 11 hold fejében akart azon tul adni, de Nagy Istók Pál barátunknak mint vevőnek volt annyi sütni valója, hogy a szerződés írásakor kijelentette, hogy ő nem bánja, bár milyen számban fejezik Ri a terményiséget, ő azzal nem törődik, de már ő biztosan állíthatja, hogy az eladás tárgyát képező föld a legpontosabb felmérés után is csak 8 hold területnek felel meg. Ő tehát hajlandó a vételárát 11 hold föld után is megfizetni, ha hivatalos felmérés meg lett kötve, a földet azonban többszöri sürgetés után sem volt hajlandó Ludhrovai Pista felmérni s így az eladó s vevő között egy elkeseredett per támadt, mely pernek előreláthatólag, a becsletére s esküjére oly nagy súlyt fektető Ludhrovai Pista fogja a levit meginni.

Nohát akik ilyeneket büntetlenül elkövetnek, azoknak jobb lesz úgy viselkedniük, hogy ellelje a közönség számtalan hitzegéseiket és esküszegéseiket: nem pedig kiállani a piacra, másokat meg rágalalmazni — mikor vaj van a fejükön!

A csongrádi szőlők utjai.

(Léghajók járásait tervezett utak — és szarvasgomba módjára árnyékban termelt szőlők.)

Hires termelő vidéke van Csongrád megyének. De legkülönb ebben Csongrád község.

Kitünő bortermelő talaja van, tagadhatlanul: de szőlőművelést ismerő ember előtt nem ez teszi csodálatra méltóvá — hanem az, hogy micsoda művészettel, micsoda páratlan ügyességgel teszik hozzáférhetlenné, a szőlőkhöz, a napfény melegségét és a közlekedésre szánt járműveket.

Ebben a két dologban bámulatos leleményességet tudtak kifejteni.

A szőlőket oly sűrű árnyék borítja, hogy a legerősebb napfény sem tud hozzá féni a csenevészes, sapadt szőlőtékékhez. Akárcsak pinczében lennének elültetve: úgy tengődnek a tőkék, napfény nélkül, s ime még szeptember közepére sem bírnak meglágyulni a bogycók, tehát éretlenek maradnak szüretkor is — legfeljebb meg puhulnak a bogycók: ami még korántsem jelenti azt, hogy azok megszüretelhetők.

Igy aztán 12—15 hektoliter bort kapnak a gazdák holdanként, ami nagyon csekély jövedelem, főleg ha 8—10 krajczárjával, egymás ellen versenyeznek a termelők, hogy lenyomják az árakat.

De hogyha messze földön nincs párja a csongrádi gazdák leleményességének, abban a tekintetben — hogy szőlőket elzárják a napfénytől s úgy termeljük a szőlőt, mint a szarvasgombát, mely az árnyékok szereti, s azért pinczékben is termelik: akkor az sem utolsó dolog ám, hogy milyen kitünő módszerrel tudták elrejtetni — ezeket a sötét árnyékba ültetett szőlőket, — a kíváncsi kereskedők, idegenek, vevőközönség szeme elől.

Anyanyira elérték céljukat: hogy vevő sem akad az eldugott szőlőkre — csak úgy, ha kénytelen: holott másutt az eladó hiába tiltakozik — kéri tőle drága ígérettel a szőlőt, s megfizetik jó áron a hozzáférhető területeket.

Hát ehhez bizony nem egy kis fura-fang — de sok és nagy találekonyosság

kellett: amig odáig jutottak a szőlőbirtokosok, miszerint hozzáférhetlen legyen a szőlőjük, amelyet szarvasgomba módjára ültettek.

Ők ugyanis úgy okoskodtak: hogy ha a léghajót maholnap felfogják találni, miért ne haladjanak ők a korral? Nem illik járt uton haladni, így vélekedtek — mikor Andrée az északi sarkra is léghajón utazott. Ma-holnap ugyanis a léghajó lesz az általános közlekedési eszköz.

Titkos megegyezéssel tehát hozzá fogtak a jövő emberei a járható utak elültetéséhez. Két oldalt beültették csipke tövissel, nehogy a lovak elragadjanak, lenyesegettek a mesgyéket, nehogy a kocsik egymásnak kitérhesseken, a dudvát nagyra növelték az ut közepén, nehogy lépni lehessen azon: végül aztán olyan keskenynyé tették — hogy most meg egy-egy bölcsőt valami szelid juhász kutya elhuzhat rajta, s ki is térhetnek egymásnak nagyobb baj nélkül: de nem adok neki pár évet és teljesen sikerülni fog a léghajózás érdekében beszüntetni a földön, a szőlő területén való közlekedést végképen.

* * *

Üdvözlöm Csongrád érdemes szőlőbirtokos közönségét! mely a föld ugyanazon területén alul szőlőt, fentebb pedig almát, körtét barackot termel, s még fentebb aztán — léghajókat fog járatni, az utakat azonban örökre számúzi a szőlők területéről!

Most jut eszembe: nem lehetne talán a Code Napoleon értelmében — mert nemcsak a föld felett, de a föld alatt is minden a tulajdonosé — nem lehetne vajjon a föld alatt is pinczékét ásni, és itt is hasonló területeken ültetni valamit?

Pl. napraforgót! Hiszen ha árnyékba ültetik a föld legnemesebb gyümölcsét, amely a napfény tüzeinek csóvját adja a fölséges zamatú boritalba — úgy miért ne próbálnák meg a napraforgót is a föld alatti barlangokba termelni — hogy abból olajat préseljenek?

Épen olyan olaj lenne belőle, mint a milyen nyers, éretlen, hamar poshadó vinkót juttatnak nekik, az árnyékba ültetett szőlők!

Csongrádi Gó—B.

Felhívás!

A helybeli szocial-demokrata párt folyó évi szeptember hó 23-án egy nyilvános népgyűlést fog Csongrádon a Sziváktéren következő napi renddel rendezni: Budapestről Mezőffy Vilmos, Szentesről ifj. Arvai Bilit, Szegvárról Biró István és Csongrádról ifj. Huszka Mihály szónokok részvétele mellett, jelzett napon délután 2 órakor

Napirend:

1. A magy. kir. Belügyminister — 11779 v-a szám alatt jóváhagyván a csongrádi munkás önképzőkör alapszabályait, a nevezett kör megkezdi teljes és törvényes működését.

2. Az általános és titkos választói jog fejtegetése.

3. A kötelező biztosítások, községi és egyházi terhek apasztása.

4. Az alföldnek csatorna hálózat által öntözhetővé tétele s e nagy munkálat által az alföldi, felvidéki és Székelyföldi kivándorlás megakadályozása.

Felhivatnak tehát mindazon kis hivatalnokok, kis kereskedők kis gazdák ipari munkások és földmivelők és más rangú és rendű polgárok, kik az eddig figyelemmel kísért, 5—6 évig vergődő, most már egyszer jóváhagyott alapszabályal ellátott körbe, mint tagok akarnak be iratkozni, azok a VII. ti. félegyházi ut 150. sz. alatt Huszka Mihálynál, mint a kör jegyzőnél minden nap délelőtt-délután az alapszabályban megállapított, 15 kr. beiratási és 1 frt 20 kr. évi tagsági díj lefizetése mellett beiratkozhatnak. A pénz beszedés ellenőrzésére a következők bizattak

meg: Rác József, Farkas János, Szórfi János, Dányi János, Lévai Péter, Kódor Mátyás, Ujvári János, Szabó Rókus minden befizetés nyugtáztatni fog. Tisztelettel
Huszka Mihály
 a kör jegyzője.

UJDONSÁGOK.

— **Leköszönt elnök.** A csongrádi kaszinó diszére válnék akár melyik városi társadalmának, s Ujhelyi Nándor elnök elvitázhatlan érdeme marad az a tény, hogy ilyen helyiséggel dicsekedhetik a kaszinó. Annál nagyobb sajnálattal értesültek a kaszinó választmányi gyűlésen a tagok arról, hogy a kör nagyérdemű elnöke az eddig viselt tisztségéről leköszönt. A választmány egyelőre azt határozta, hogy nem tölti be az elnöki tisztelet mással, mert arra számít, hogy a közgyűlésnek sikerülni fog az elnököt lemondásának visszavonására bírni.

— **Alapítványi segély kiosztása.** Boldogemlékü néh. ifj. Tari László féle hagyatékából mult héten volt a segélyösszegek kiosztása. Ez alkalommal tartozkodunk, az alapító iránti kegyeletből az előljáróság eljárása fölött bírálatot mondani, csupán azt jegyezzük meg, hogy sem az igazság, sem a méltányosság nem érvényesült a kamatok kiosztásánál.

— **A selyemtenyésztés érdekében.** Csany község gazdái eperfa csemetéket kértek a járási főszolgabírósnak utján az országos selyemtenyésztési felügyelőségtől. A többi községek szintén kapnak ingyen — ha kérnek akár mennyit.

— **Tanítói változások.** A nagyméltóságú vall. és közoktatási Miniszter ur f. évi 55.359 számú rendeletével Babics Rezső tanító urat, ki a «Szent-István» című tanyai iskolánál működött, mivel a tanyai étellel megbarátkozni sehogy sem tudott, saját kérelmére a sztaracsovai állami elemi iskolához rendelte szolgálattételre s helyébe a csongrádi állami elemi iskolához Ruttkay Aranka okl. tanítónőt nevezte ki, ki az elmúlt tanévben itt mint helyettes tanítónő működött. Ugyancsak e hét folyamán történt meg Placht Arthur gazdasági szaktanító véglegesítése is.

— **Nyugdíjazás és kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter László Ágoston áll. elemi iskolai tanítót 41 évi eredménydús szolgálat után teljes fizetéssel nyugdíjazta. Épen azon nap, — melyen jól kiérdemült nyugdíjazásba való helyezését megkapta, — értesült azon örvendetes hírről, hogy Ágoston fiát, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, a benczésrend uradalmába szabad lakás és 2400 korona évi fizetéssel uradalmi építő mesterré nevezte ki. Gratulálunk!!

— **Halálozás.** A köztisztelőnek örvendő jótékony Lilienthal családot ismét súlyos csapás érte. F. hó 11-én hunyta le örökre szemeit 80 éves korában, özv. Weisz Fülöpné, született Weisz Ceczilia. Az elhunyt néhai Lilienthal Hermannak volt anyósa, kinek jótékonyágát a város szegényei hosszu időnkig áldani fogják, mert egész életét csupa jóság, csupa jótékonyág jellemezte. Az elhunyt matrona édes anyja volt Weisz Tivadar helybeli kereskedőnek és nővérének Weisz Mariskának. Az árván maradt Lilienthal gyermekek nagyanyjukat gyászolják a drága halottban. Temetése f. hó 12-én délután ment végbe a nagy közönség impozáns részvéte mellett. Büchler rabbi nagyhatású és magas röptű beszédben méltatta az elhunyt úrnő nemes szívűségét és jótékonyágát.

— **Ügyvédi iroda.** Dr. Moletz Károly fiatal ügyvéd, ki az ügyvédi vizsgát kitűnő sikerrel tette le, nemrég haza érkezett Csongrádra és itt irodát nyitott. Felesleges őt ajánlanunk a jogkereső közönségnek, mert a jeles fiatal ügyvéd kiváló jogási képzettségét széleskörben ösmerik.

— **Zongora tanítás.** Az állami leányiskolában a zongora tanulásra eddig jelentkezők számára már legközelebb meg-

kezdődnek az előadások. Akik még be akarnak iratkozni azoknak tudomására juttatja az igazgató, hogy a tandíj tíz hónapra 30 fít, tehát havonként 3 fít egy-egy növendék után.

— **Tűz.** A mult héten nagy lármát csaptak az utcai gyerekek, hogy tűz van a piacon. Végre aztán az éneklőtoronyőrök sikerült az utcai gyerekeknek nagy kiabálással felébreszteni, s még későbbre elő kerültek a fecskendővel a tűzoltók is. Engel fűszerkereskedő raktára gyulladt ki ismeretlen okból, a főtéren levő Draskovics ház udvarán. Szerencsére sikerült a tüzet idejekorán eloltani.

— **A csongrádi állami leányiskola épülete** ügyében még mindezeig nem döntött a miniszter. Vállalkozók és a közönség nagy érdeklődéssel várják pedig az építkezést: mert ha a kegyelmes miniszter ur látná, hogy milyen apró lyuk szobákban van elhelyezve az iskola és általában az állami iskolák tantarjai mennyire zsufolva vannak, egy-egy osztályban 120 növendék is van — úgy egy percig sem engedné az iskola építés ügyét elhalasztani továbbra is. Külöben az előljáróság figyelmét is felhívjuk a tulsufolt fiúiskola helyiségeire is, amit közegészségügyi szempontból egy percig sem volna szabad az államnak megtűrni, ha már elvállalta az iskolák átvételét.

— **A népkert.** Maholnap büntetés terhe alatt fog kellenni a népkerti mulatságoktól eltiltani a közönséget: annyira napirenden vannak ott a verekedések, bicskázások. Mult vasárnap este is 8 duhaj legényt bekísért a rendőrség onnét, a népek szánt kerthelyiségből — amelyet a korcsmáros czirkusznak szánt talán.

— **Aki az apját felakarja pörkölni.** Deák Lajos nagy aggodalommal tette meg panaszát a napokban, hogy nem bír nyugton lenni, mert egy olyan derék fia van, Deák Mihály, aki nem akar becsületes munka után nézni, hanem vele gorbáskodik és azzal fenyegeti, hogy — rá pörköli a házat. Bizony, fiatal ember, szebb foglalkozást is találhatna, ennél, mert így a falu rossza lesz belőle s a sorsa keserves, késő bánat lesz.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Hogy mennyire aláhanyatlott az ipar és kereskedelem Csongrádon, látszik abból a körülményből is, hogy iparosaink közül évről-évre többen mondanak búcsút Csongrádnak. Így legközelebb, a napokban távozott el Ugrai Albert asztalos mester, a csongrádi ipartestület elnöke, aki Makóra költözött. Eddig még a dolog rendben volna: azonban az ipartestület is arra az álláspontra helyezkedett, hogy nemcsak az elnökség betöltését feleslegesnek tartja, hanem az ipartestületet is.

— **Szokatlan módja a tárczairásnak.** Helyből feladva a következő tartalmu levelező lapot kaptuk:

«Tekintetes Eder János szerkesztő urnak

Csongrád.

Kérem kegyeskedjen legközelebbi számban következő verset mint tárczát közzétenni.

Rözsikémhez . . . !

Ha nevedet itt ott szóba hozzák
 Mutatom hogy semmi közöm hozzád
 Beszélgetek egyedülven szólva
 Mintha sosem szerettelek volna.

De azért a szívem mintha fájna
 Mintha égne rég, kihamvadtt lángja
 Tépett huron fájó ének zendül
 Csalfaságról hűtlen szerelemről.

Irtam jászberényi tárczairó
 K. M.

Esetleg erre nézve kérek választ a lapban.»

A szerző kívánságának ime eleget tettünk, noha nyílt levelező lapban lettünk rá felszólítva és így a tárczát lapunk megjelenése előtt 2 nappal a levélhordó már tetszés szerint élvezhette.

Ad notam! Régi jó szokás, még ott-hon, mielőtt felrándulnánk a fővárosba, összejegyezgetni: hová megyünk, mi mindent nézünk meg a csodaszép Budapesten? Ezen jegyzékbe ne felejtjük el ezt

a szót «Gambrinus sörcsarnok» első helyre írni; — így hívják ugyanis Magyarország legnagyobb sörcsarnokát az Erzsébet-körut és Wesselényi-utca sarkán, a hol minden este kotona zene játszik. Ott mérik a világhírű Szent-István-sört, a mely a párisi vilákiállításán a legnagyobb díjjal a Grand-Prixvel lett kitüntetve; ugyanezen sör nyerte el az 1896-évi Milléniumi kiállításán is a legnagyobb díjat, a Disz-oklevelet. Rómában lenni és a pápát nem látni, az még csak megjárja, de Budapestről hazatérni anélkül, hogy a «Gambrinus»-ban megfordultunk volna, no ez igazán nem járja.

Fertőző betegségek ellen melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves olvasóink figyelmét a «Kristály» Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
 Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
 Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyiltér.*)

Alulírottak, az özszes rokon-ság nevében mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy forrón szeretett drága, édes anyjuk, nagyanyjuk, anyósuk, illetve testvérük

özv. Weisz Fülöpné

szül. Weisz Ceczilia

áldásteljes életének 80-ik évében, 1900. szeptember 10-én, éjjel 1/2 12 órakor hosszas betegség után elhunyt.

A drága halott a csongrádi izr. sirkertben helyeztetett örök nyugalomra.

Weisz Regina férj. **Klein Bernátné Weisz Tivadar, Weisz Mariska** gyermekei.

Lilienthal Lukács Emil és neje **Kramer Ernesztina, Fülöp, Rudolf, Baluska, Béla, Mariska** unokái.

Kálmánka dédunokája.

özv. **Keller Sámuelné** szül. **Weisz Regina, Weisz Sámuel, Weisz Sámuelné** szül. **Csillag Rozália** sógornéja, testvérei.

Klein Flóra, Irma, Erzsike, Ilonka, Andor, Nellike, Boriska unokák.

Áldás és béke örökjék a szeretettnek, drága huroai felett!

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jó barátoknak és ismerősöknek kik boldogult jó fiunk végtisztességén megjelentek és kocsijaikat rendelkezésünkre bocsájtották, ugyszintén azoknak kik részvétnyilatkozataikkal végtelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetünk nyilvánítását.

Deák János
 és a gyászoló család.

Dr. Moletz Lajos

köz- és váltó-ügyvéd tudatja, hogy

ügyvédi irodáját

a főszolgabírósnak mellett levő **Abonyi-féle** házban megnyitotta.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhival sem a Szerk.

526 v. sz.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 1900. évi 14943 számú végzése következtében dr. Grósz Arnold ügyvéd által képviselt Kaszaniczki Dénes javára Forgó Julianna és Pap István ellen 297 kor. 70 fil. s jár. erejéig 1900 évi Aug. hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 1138 koronára becsült következő ingóságok u. m.: bútorok, ágyneműek, sertések, koezi, lószerszám és életneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíró 1900. évi v. 277/2 számú végzése folytán 297 kor. 70 fil. tőkekövetelés, ennek 1900. évi június hó 25-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltó díj és pedig összesen 84 kor. 51 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettek lakásán Csongrádon leendő eszközlésére 1900. évi szeptember hó 20-ik napjának dél utáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csongrádon, 1900. évi szept. 6.

R. Papp István
kir. bír. végrehajtó.

A nagy utczán

Weisz Albert házában 2 szoba konyha (esetleg az egyik szoba bolthelyiségnek) — és kamra hasznbérbe kiadó.

Értekezni lehet bármikor a tulajdonosnál.

**M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**

**A
KRISTÁLY**

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
FÜSZKERESKEDÉSEKBEN
VENDÉGLÖKKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Helyben kapható: Engel Zs. és Tsa üzletében és a Csongrádi fogyasztási szövetkezetben.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajaiban!

Legjobbnak bizonyult **HÁZISZER** mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felbőgést, hányási ingeret, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rósa-féle balzsam.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító s a hegedést elősegítő szer.

Minden gyulladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásnál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tyúgok, vérkelek, pokolvar és genyedséknél, továbbá körömgenyedés és ugynevezett körön méregnél a kézen és lábujjason, keményedéseknel, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs.

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkájá új életre serkent és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszser. I üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr.ával. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kerje a prágai Fragner B. gyógyszerertárból és figyeljen arra, hogy a dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak:

CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerertárában.
BUDAPESTEN: Török József gyógyszerertárában, Egger A. gyógyszerertárában.
Főraktár **B. FRAGNER** császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adlern”
a készítőnél Prag: Ecke der Spornargasse Nr. 203. 30—18

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világiállításon az összes versenyzők között a hangszer-csoportjában.

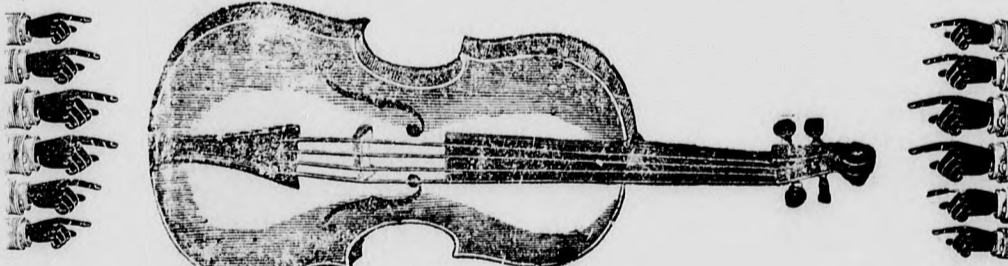
Hadsereg szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,

a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedül szállítója

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5.

Iskolai

és mesterhegedűk vonóval.

Gordonkák vonóval.

Nagybőgők vonóval.

Fuvolák.

Szárnykürtök.

Usi magyar tárogató

szabadalmazva.

Czimbalmók.

Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangú

harmonikák.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítanak.

Községi dobok a legjutányosabb árakon.

Nagyképes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Magyarország legnagyobb

fuvó-, vonó- és ütő hangszer-gyára.

15.-2.